

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

PODNĚTY K DIDAKTIKÁM

pro práci s žáky se SVP
v uměleckém vzdělávání

HUDEBNÍ OBOR

kolektiv autorů

Gymnázium a Hudební škola hl. m. Prahy, ZUŠ
Západočeská univerzita v Plzni
Portedo o.p.s.

ZÁPADOČESKÁ
UNIVERZITA
V PLZNI

PODNĚTY K DIDAKTIKÁM

pro práci s žáky se SVP
v uměleckém vzdělávání

HUDEBNÍ OBOR

kolektiv autorů

Gymnázium a Hudební škola hl. m. Prahy, ZUŠ
Západočeská univerzita v Plzni
Portedo o.p.s.

Didaktické materiály jsou vydány v rámci projektu
Podpora uměleckého vzdělávání pro rovné příležitosti,
reg. č. projektu: CZ.02.3.62/0.0/0.0/16_037/0004850.

Tento projekt je spolufinancován Evropskou unií.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Tyto didaktické materiály jsou licencovány
pod licenci Creative Commons BY-SA.

Obsah

Podněty k didaktikám jsou soubor devíti knih. Na straně 5 je krátké úvodní slovo. Od strany 6 jsou uvedeny obsahy jednotlivých knih.

Odkazy na jednotlivé části Podnětů jsou uvedeny zde:

A. Podněty k výuce
hudební nauky

B. Podněty k výuce
**žáků se zrakovým
postižením**

C. Podněty k výuce
improvizace

D. Podněty k výuce
skladby na ZUŠ

E. Podněty k výuce
**hry na dechové
dvojplátkové
nástroje¹**

F. Podněty k výuce
**hry na žesťové
nástroje²**

G. Podněty k výuce
hry na kytaru

H. Podněty k výuce
hry na cembalo

I. Podněty k výuce
hry na bicí nástroje

V případě nedostupnosti uvedených webových odkazů uvádíme na straně 15 alternativní linky.

1) Tato kniha obsahuje: E.1 *Podněty k výuce hry na hoboj*, E.2 *Podněty k výuce hry na fagot*.

2) Tato kniha obsahuje: F.1 *Podněty k výuce hry na trubku*, F.2 *Podněty k výuce hry na lesní roh* a F.3 *Podněty k výuce hry na pozoun*.

Úvodní slovo

Tato publikace nabízí učitelům rozsáhlý soubor textů s inspiracemi pro výuku hudebního oboru na základních uměleckých školách. Součástí textů jsou sumáře materiálů, didaktické texty, popis RVP a tvorby ŠVP některých ze zpracovaných studijních zaměření. Soubor však především obsahuje kolem 180 výukových jednotek, které je možné aplikovat v uměleckém vzdělávání.

Publikace je rozdělena na devět knih podle oborů a předmětů. Tyto samostatné publikace se věnují výuce hudební nauky, improvizace, skladby a uměleckému vydělávání žáků se zrakovým postižením. Dále jsou v textech materiály pro výuku hry na tyto hudební nástroje: hoboj, fagot, trubka, lesní roh, pozoun, kytara, cembalo a bicí nástroje. Vybrané části *Podnětů k didaktikám* byly testovány ve výuce žáků se SVP. Reflexe učitelů se promítly do tvorby předkládaných textů. Část učitelů vytvořila také reflexe formou ucelených textů, které publikujeme v [Almanachu textů k výuce žáků se SVP](#).

Na následujících stránkách jsou představeny obsahy devíti knih, kde můžete získat představu o rozsahu (přes 1 000 stran didaktických textů) a obsahu *Podnětů k didaktikám*. Jednotlivé texty jsou uloženy ve formátu PDF, rozcestník k jednotlivým knihám je uveden na konci tohoto úvodu.

Obsahy 9 didaktických materiálů

A. Podněty k výuce hudební nauky

I. Hudební nauka	3
1.1 Žáci se specifickými vzdělávacími potřebami (SVP)	
1.2 Kompetence pedagoga pracujícího se žáky se SVP	
1.3 Zásady a metody práce s žáky se SVP	
1.4 Prostorové a materiální podmínky	
1.5 Instrumentální vybavení	
1.6 Práce s žáky se SVP v hudební nauce	
1.7 Metodické náměty pro práci s žáky se SVP	
1.8 Modelové situace práce s žáky se SVP – instrumentální hry v hudební nauce	
1.9 Příklady her s dřevěnými nástroji vhodných pro žáky se SVP	
II. Výběr metodiky pro výuku žáků s poruchou autistického spektra	54
2.1 Výukové metody používané při práci s žáky s poruchou autistického spektra, vhodné pro hudební vzdělávání	
2.2 Hodnocení žáků s poruchami chování	
2.3 Individuální vzdělávací plán pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami	
III. Práce s žáky v přípravném oddělení ZUŠ	59
3.1 Popis výuky a příklady z praxe	
3.2 Případové studie žáků přípravného oddělení se SVP	
IV. Hudební nauka (teorie) v kontextu výuky hudební výchovy na speciální škole	67
4.1 Rámcové vzdělávací programy	
4.2 Výuka jednotlivých složek hudební nauky u žáků s mentálním postižením	
V. Přehled dostupné pedagogické literatury pro hudební nauky na ZUŠ (s anotacemi a poznámkami k hodnocení publikace)	76
5.1 Seznam doporučené literatury pro vzdělávací oblast Recepce a reflexe hudby, vyučovací předmět Hudební nauka (zpracovala Rafaela Drgáčová)	
5.2 Literatura k inspiraci a pomoci	

B. Podněty k výuce žáků se zrakovým postižením

Úvod	4
1. Výuka zrakově postižených studentů a její problémy	4
1.1 Sluchové vnímání	5
1.2 Hmatové vnímání	8
1.3 Vývoj zrakového vnímání.....	11

1.4 Problematika zrakových vad	14
1.5 Choroby zrakového ústrojí a metody jejich kompenzace ve výuce.....	17
1.6 Obecné zásady při výuce zrakově postižených.....	23
1.7 Braillovo písmo	29
1.8 Bodový notopis.....	33
1.9 Braillovský notový zápis v klavírní pedagogice.....	40
1.10 Počítačové programy vhodné pro práci s nevidomými	41
1.11 Obecné pedagogické přístupy ve výuce klavírní hry u těžce zrakově postižených.....	45
1.12 Příprava zrakově postiženého žáka na veřejné vystoupení.....	46
2. Didaktické materiály.....	49
2.1 Stručný přehled didaktických materiálů vhodných pro výuku hudební teorie zrakově postižených	49
2.2 Didaktické materiály využívané v klavírní pedagogice	63
3. Příklady dobré praxe – výukové jednotky.....	67
3.1 Výuka zrakově postižených v hudebně-teoretických předmětech	67
3.1.1 Hudební nauka (Hudební teorie)	68
• Stupnice C dur a G dur	
• Poznávání zapsaných intervalů a jejich správné označení	
• Určení citlivého tónu v durové stupnici	
• Vysvětlení a procvičení enharmonické záměny	
• Poznávání čistých a velkých intervalů	
3.1.2 Intonace a rytmus	73
• Rozlišení čtvrtových a osminových not a pomlk ve 4/4 taktu a jejich praktické použití ověřené správným vyťukáním předložených rytmických cvičení	
• Příprava žáků pro rytmická cvičení a pro pochopení termínu metrum takt a rytmus	
3.1.3 Nauka o hudebních nástrojích	75
• Rozdělení hudebních nástrojů do skupin	
• Středověké hudební nástroje	
• Organologie – strunné nástroje drnkací – seznámení se s harfou	
3.1.4 Harmonie a kontrapunkt	80
• Číslovaný bas	
3.1.5 Hudební formy	82
• Expoziční a evoluční hudba	
3.1.6 Dějiny hudby	84
• Středověká hudba – seznámení se středověkými rukopisy, materiály na které se psalo a používaným notačním systémem	
• Opera 19. století – úvod do problematiky	
• Tvorba A. Dvořáka – Rusalka	
• Programní hudba. Úvod do problematiky a vysvětlení na konkrétním díle (Bedřich Smetana Vltava)	

3.1.7 Historicko-estetický seminář	88
3.2 Výuka hry na klavír nevidomé žáky	89
• Správné sezení u klavíru	
• Uvědomění si jednotlivých partií těla	
• Uvolnění obou rukou při hře	
• Postavení ruky na klaviatuře	
• Orientace na klaviatuře	
• Vytvoření optimálních prstokladů pro nevidomou žačku v sonátě W. A. Mozarta KWV 545 – „Sonata facile“ – 1. věta	
4. Závěr	98

C. Podněty k výuce improvizace

1. Improvizace na klávesové nástroje	4
Blok A	5
1.1 Improvizace bez základních znalostí hry na hudební nástroj (nenástrojová improvizace)	
1.2 Témbrová improvizace na nástroji	
1.3 Odpoutání se od notového zápisu (resp. jeho nepoužívání v případě neznalosti) – získání sluchové představy (zahrát známou melodii bez not)	
1.4 Realizace své melodie podle zvukové představy (zahrát melodii podle „vnitřního sluchu“)	
1.5 Zkoumání souzvuků	
Blok B	15
1.6 Hledání hudební formy	
1.7 Transpozice důvěrně známé a na nástroji vyzkoušené melodie	
1.8 Uvědomění harmonie	
1.9 Transpozice s jednoduchou harmonií	
1.10 Transpozice zažitě literatury	
1.11 Improvizovaná „kompozice“	
1.12 Manipulace s naučeným notovým zápisem – podle lekce 7 a) i b)	
1.13 Melodie nad prodlevou (jeden tón, či kvinta apod.)	
1.14 Další práce s notovým zápisem	
1.15 Práce s témbrovými a rytmickými modely	
2. Improvizace na dechové nástroje	36
2.1 Povídání si o improvizaci	
2.2 Psychické uvolnění při používání hudebního nástroje	
2.3 Tvorba druhého hlasu	
2.4 Výroba „vlastních zvuků“	

- 2.5 Schopnost tvořit druhé hlasy k písničkářům
- 2.6 Svobodná tvorba vlastní melodie
- 2.7 Princip variace (s odkazem také k jazzu...)
- 2.8 Propojení obou výukových linií
- 2.9 Dopilování umění hrát druhé hlasy
- 2.10 Návčik improvizace vystoupení

3. Improvizace na smyčcové nástroje 50

- 3.1 Návčik vědomého hraní, které není založeno na hmatové orientaci
- 3.2 Pokračování návčiku vědomého hraní
- 3.3 Pokus o první transponování do jiné tóniny
- 3.4 Poslední hodina, která se bude zabývat písní „Ovčáci, čtveráci“
- 3.5 Návčik a pochopení dvojhlasu a druhého, doprovodného hlasu
- 3.6 Pochopení intervalů v houslové praxi
- 3.7 Nacházení melodie a správné intonace jen pomocí sluchové představy
- 3.8 Improvizace v rámci jednoho akordu
- 3.9 Obrácení rolí učitele a studenta – hra akordů harmonické kadence v doprovodu
- 3.10 Opětné obrácení rolí. Tentokrát bude student doprovázen

D. Podněty k výuce skladby na ZUŠ

První tvořivé pokusy v předškolním oddělení ZUŠ	4
Struktura hudební kompozice a práce s hudební formou v tvorbě mladších žáků	6
Práce s říkadly v klavírní třídě	13
Práce s lidovou písní	20
Hrajeme si s tóninami – poznávání tónin při improvizaci a výuce kompozice	24
S písničkou na černých aneb „Motáme moteto“	30
Hudební téma jako nositel emocí, jeho rozvoj, variování a tematizace	35
Využití kadenční metody k rozvoji skladatelských schopností žáků ZUŠ	40
Uchopení české literární předlohy v autorské tvorbě mladých skladatelů	43
Hudební pomůcky a jejich využití v improvizaci a elementární skladbě	52
Příprava skladeb na skladatelskou soutěž	66
Finální příprava kompozic na každoroční koncert žáků oboru Skladba (v ZUŠ Karolinka)	74
Instrumentace pro komorní a symfonické obsazení orchestru	77
Hranice mezi skladbou a improvizací	80
Výběr cvičení pro rozvoj improvizčních dovedností	84
Pocitová improvizace jako základ kompozice žáků ZUŠ	88
Elektroakustika ve výuce skladby v ZUŠ	91
Příloha: Ohlédnutí za Pokusnými hodinkami klavírní improvizace a další inspirace:	
Poezie pro zhudebnění	
Symboly čísel	
Významy hodu třemi kostkami	
Dvanáctitónová tabulka, Elementy	

Tarot – trumfy a jejich charakteristika
 Spojení jin a jang – improvizace s hereckou akcí
 Hlavní a vedlejší téma z Malé noční hudby W. A. Mozarta – podložení textem
 Improvizace Obr a trpaslík

Texty o rozvoji kreativity a inspirativních projektech v měsíčníku pro učitele a příznivce základních uměleckých škol Talent 114

E. Podněty k výuce hry na dechové dvojplátkové nástroje

HOBOJ

Úvod	4
1.1 Teoretická část	8
1.2 Výukové jednotky ke hře na hoboj	
• 1.2.1 Držení těla – postoj při hře a správný úchop nástroje	62
• 1.2.2 Dýchání	63
• 1.2.3 Nátisk	66
• 1.2.4 Začátek a ukončení tónu (součinnost dechu a nátisku)	67
• 1.2.5 Zadání nové látky (cvičení, etudy a přednesové skladby)	69
• 1.2.6 Představa ideálního tónu a ideální práce s tónem	70
• 1.2.7 Stupnice a akordy	71
• 1.2.8 Vibrato	72
1.3 Další metodická doporučení	75
Předpoklady pro hru na hoboj	
Nástroj a strojky	
Motivace žáka při hře na hoboj	
Časté chyby začátečníků při hře na hoboj	
1.4 Rámcový vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání (RVP)	81
1.4.1 Příklady školního vzdělávacího programu	82
ZUŠ Františka Drdly Žďár nad Sázavou	
ZUŠ Vratimov	
Použité informační zdroje	91
Seznam obrázků	93
Úvod	96

FAGOT

2.1 Sumář	97
2.2 Vazba na RVP	132
2.2.1 Příklady školního vzdělávacího programu (ŠVP)	133
ZUŠ Jana Hanuše, Praha 6	
ZUŠ Bohuslava Martinů, Havířov	
2.2.2 Jak odpovídají metodické materiály RVP a ŠVP	145
2.3 Příklady dobré praxe – teoretický úvod	146
2.4 Příklady dobré praxe – výukové jednotky	156

- 2.4.1 Úvodní hodina
- 2.4.2 Dech a dechová cvičení
- 2.4.3 Postavení nátisku
- 2.4.4 Správné postavení při hře, poloha rukou na nástroji (malá opěrka pravé ruky), zvedání prstů, uvolněnost těla
- 2.4.5 Hra legata, portamenta, staccata
- 2.4.6 Stupnice
- 2.4.7 Akordy
- 2.4.8 Rytická cvičení – trioly
- 2.4.9 Souhra s klavírním doprovodem
- 2.4.10 Nácvič dvojitého staccata – 1. část
- 2.4.11 Nácvič dvojitého staccata – 2. část

Použité informační zdroje 179

F. Podněty k výuce hry na žesťové nástroje

TRUBKA

Výukové jednotky 3

- 1.1 Ověření dispozic a nácvič správného dýchání
- 1.2 Správný výběr nátrubku a nástroje
- 1.3 Správné nasazení a ukončení tónu
- 1.4 Opakování nabytých dovedností, seznámení se základním notovým materiálem
- 1.5. Správné nasazení, jednoduché vázané intervaly, nácvič staccata a legata
- 1.6 Rozehrání na dlouhých tónech a vázaných intervalech, zopakování látky z předchozí hodiny
- 1.7 Rozšíření rozsahu nahoru i dolů, tzv. pedálové tóny pod rozsah
- 1.8 Upevnění rozsahu, nácvič dvojitého a trojitého staccata

LESNÍ ROH

Výukové jednotky 17

- 2.1 Úvodní hodina s žákem
- 2.2 Nátisk
- 2.3 Postoj a držení nástroje
- 2.4 Dýchání
- 2.5. Intonace
- 2.6 Problémy s nasazením – jazyková cvičení
- 2.7 Legato
- 2.8 Rozsah
- 2.9 Kvalita zvuku

POZOUN

Výukové jednotky 36

- 3.1 Úvodní hodina s žákem
- 3.2 Nácvič hry tenuto

- 3.3 Návčik hry staccato
- 3.4 Návčik artikulovaného legata
- 3.5 Rozehrávací cvičení podle Emory Remingtona
- 3.6 Rozvoj dechové techniky
- 3.7 Rozvoj snížcové techniky
- 3.8 Návčik retního trylku

G. Podněty k výuce hra na kytaru

1. Pedagog a jeho vliv na utváření osobnosti žáka	4
2. Didaktická část	7
2.1 Poslání pedagoga základních uměleckých škol	
2.2 Jak, proč a podle čeho si dítě vybírá nástroj. Úžas nad znějícím tónem	
2.3 Práce s dětmi s ADHD na ZUŠ	
2.4 Práce se začátečníky, zvládnutí techniky pravé i levé ruky, výběr vhodné literatury	
2.5 Krátké pojednání o ruce a prstech	
3. Příklady dobré praxe	25
3.1 Sólová hra na kytaru 1	
3.2 Sólová hra na kytaru 2	
4. Práce s dětmi předškolního věku, jejich kytarové začátky a vše, co s tím souvisí	32
4.1 Přijímání dětí do ZUŠ	
4.2 Začátky malého kytaristy	
4.3 Kytara a její držení	
4.4 První zahrané tóny	
4.5 Melodické struny	
4.6 Kombinace basů s melodickými strunami	
4.7 Třída a škola	
4.8 Co vysvětlit rodičům	
4.9 Přítomnost rodiče na hodině	
4.10 Koncerty, třídní přehrávky	
4.11 Důležitost třídních koncertů	
4.12 Příprava na vystoupení	
4.13 Koncertní sál	
4.14 Hodnocení, známkování a domácí příprava	
4.15 Nová literatura malého kytaristy	
4.16 Koncerty, soutěže	
4.17 Kytara versus hudební nauka	
4.18 Proč má základní umělecká škola své místo v životě dětí	
4.19 Příklad dobré praxe	
5. Souborová hra	50
5.1 Kytarové soubory na ZUŠ	
5.1.1 Základní parametry pro fungování kytarového souboru	

5.1.2 <i>Nástroje v kytarovém souboru</i>	
5.2 Role dirigenta	
5.3 Repertoár a veřejná vystoupení kytarových souborů	
5.3.1 <i>Úpravy partů pro kytarový soubor</i>	
5.3.2 <i>Vztah vyučujícího kytarového souboru s rodiči žáků a plánování činnosti kytarového souboru</i>	
5.3.3 <i>Veřejné vystoupení souboru</i>	
5.4 Příklady dobré praxe – souborová hra	
Zdroje použitých obrázků – kapitola Souborová hra	
6. Vazba na RVP	78
6.1 Vazba na RVP – souborová hra	
7. Sumář	82
7.1 Sumář – souborová hra	
7.2 Další tipy na materiály	

H. Podněty k výuce hry na cembalo

Úvodní slovo	4
1. Rozhovor – prof. Giedrė Lukšaitė – Mrázková	5
2. Sumář materiálů – MgA. Petra Žďárská, Ph.D.	10
2.1 Cembalové školy a sbírky repertoáru 16. až 18. století	
2.2 Technická cvičení a etudy	
2.3 Historické prstoklady, zajímavé urtextové edice a faksimile	
2.4 Školy bassa continua a improvizace	
2.5 Osnovy a metodické příručky	
2.6 Internetové odkazy v textu sumáře	
3. Výukové jednotky – MgA. Olga Dlabačová	37
• Elementární začátky – První hodina cembala (malé děti)	
• Cesta k artikulaci I – Práce s lidovou písní a říkadly (úhoz portamento a legato)	
• Cesta k artikulaci II – Kombinace základních druhů úhozu	
• První hodina cembala pro jedenáctileté začátečníky	
• Starší začátečníci – Klavíristé, varhaníci	
• Technika hry – Stupnice, akordy, kadence	
• Etudy – C. Czerny – využití klavírních etud v cembalové výuce	
• Sonáty Domenica Scarlattiho	
• Polyfonie – Práce s vícehlasou skladbou	
• Klavírní knížka pro A. M. Bachovou – Propojení tance s hudbou	
• Ornamentika I – Značení ozdob	
• Ornamentika II – Nácvič ozdob	
• Prélude non mesuré	
• Instruktivní skladby 20. a 21. století pro cembalo nebo převzaté z klavírní literatury	
4. Výukové jednotky – Mgr. Ilijana Christova Nikolova	83
• Toccata	

• Rondeau	
• Variace	
• Základy generálbasu I – Základní harmonické funkce	
• Základy generálbasu II – Číslovaný bas	
• Základy generálbasu III – Výuka dle historických materiálů	
• Základy generálbasu IV – Složitější generálbasová cvičení a party	
• Úvod do výuky komorní hry	
• Komorní hra – Triová sonáta	
• Doprovod na cembalo a jeho specifické vlastnosti	
• Základy improvizace	
• Ansámblová improvizace	
• Dějiny cembala I	
• Dějiny cembala II	
• Dějiny cembala III	
• Mechanika, ladění a údržba cembala	
5. Bibliografie	148
6. Příloha	
Tanec jako hudební forma ve Francouzských suitách J. S. Bacha	153
Výukové jednotky – MgA. Marie Waldaufová	155
• Bourrée – základní taneční kroková jednotka Pas de Bourrée	
• Menuet – historie tance, hudební forma a vnitřní členění	
• Couranta (žákovo první seznámení s courantou)	
• Couranta (vliv tanečních kroků na rytmickou složku hudby)	
• Artikulace v courante	
Diplomová práce MgA. Marie Waldaufové	168

I. Podněty k výuce hry na bicí nástroje

RYTMICKÉ BICÍ NÁSTROJE

Výukové jednotky	3
1.1 První hodina – rytmické bicí nástroje	
1.2 Nastavení bicí soubory	
1.3 Držení paliček a základní údery	
1.4 Hlavní doby v popových písních	
1.5 Základní techniky hry na velký buben	
1.6 Základní doprovod s využitím nahrávky	
1.7 Základní rytmické hodnoty s využitím metronomu	
1.8 Notový zápis	

PERCUSIVNÍ BICÍ NÁSTROJE

Výukové jednotky	34
2.1 Hra na cajon	
2.2 Hra na congas	

- 2.3 Hra na djembe
- 2.4 Hra na tamburinu
- 2.5 Hra na clave
- 2.6 Hra na cabasu

MELODICKÉ BICÍ NÁSTROJE

Výukové jednotky 58

- 3.1 Hra na xylofon
- 3.2 Hra na vibrafon
- 3.3 Hra na marimbu
- 3.4 Méně obvyklé melodické bicí nástroje

IMPROVIZACE NA BICÍ NÁSTROJE 69

Alternativní linky ke stažení jednotlivých Podnětů k didaktikám, které jsou uloženy také na Google Disku projektu. Podle typu prohlížeče se Vám text buď přímo zobrazí, nebo Vás vyzve ke stažení (ikona stahování bývá obvykle vpravo nahoře).

[A. Podněty k výuce hudební nauky](#)

[B. Podněty k výuce žáků se zrakovým postižením](#)

[C. Podněty k výuce improvizace](#)

[D. Podněty k výuce skladby na ZUŠ](#)

[E. Podněty k výuce hry na dechové dvojplátkové nástroje](#)

[F. Podněty k výuce hry na žest'ové nástroje](#)

[G. Podněty k výuce hra na kytaru](#)

[H. Podněty k výuce hry na cembalo](#)

[I. Podněty k výuce hry na bicí nástroje](#)

Podněty k didaktikám pro žáky se SVP – hudební obor

Autoři v jednotlivých publikacích:

- A. Podněty k výuce hudební nauky – Bc. Marta Čermáková, Rafaela Drgáčová, Janka Kociánová, Doc. PaedDr. Marie Slavíková, CSc., Mgr. Markéta Stolzová
- B. Podněty k výuce žáků se zrakovým postižením – PaedDr., Mgr. Markéta Kozinová, Ph.D., PaedDr. Marie Wiesnerová
- C. Podněty k výuce improvizace – MgA. Pavel Černý, Mgr. Robert Hugo, Ph.D., MgA. Lukáš Kuta, Jaroslav Pelikán
- D. Podněty k výuce skladby na ZUŠ – Jan Buňata, MgA. Irena Franková, Mgr. Petr Hanousek, Martina Havlová, BcA. Štěpánka Hrubecová, Mgr. Věra Chmelová, Ph.D., Larisa Chytriak, David Lukáš, Marcela Slaná, Mgr. Helena Šmídová, Olga Šmídová, Bc. Lenka Šoborová, PhDr. Hana Švajdová
- E. Podněty ke hře na dechové dvojplátkové nástroje – MgA. Kateřina Kmínková, MgA. Michaela Nováková, Mgr. art. Kateřina Poláchová, Mgr. art. Linda Šustová
- F. Podněty k výuce hry na žesťové nástroje – Mgr. Daniela Roubíčková, Imrich Somoš, Josef Šimek
- G. Podněty k výuce hry na kytaru – Taťána Klánská, Renata Kudrnová, Mgr. art. Petra Schwarz Galasová
- H. Podněty k výuce hry na cembalo – MgA. Olga Dlabačová, Mgr. Ilijana Christova Nikolova, MgA. Marie Waldaufová, MgA. Petra Žďárská, Ph.D.
- I. Podněty k výuce hry na bicí nástroje – Jan Horváth, Stanislav Vít

Dále na tvorbě spolupracovali další autoři, kteří konzultovali texty, zpracovávali notové ukázky, v textech upravovali poznámky pod čarou, prameny a literaturu.

Grafický návrh obálky: Tatiana Roubíčková

Odpovědný redaktor: MgA. Robert Mimra

Vydala: Západočeská univerzita v Plzni, Univerzitní 8, 301 00 Plzeň
ve spolupráci s Gymnáziem a Hudební školou hl. m. Prahy, ZUŠ
a Portedo o.p.s.

Vydáno ve formátu PDF, volně ke stažení na <http://kreativnibudoucnost.cz/>

1. vydání, Plzeň, 2020

ISBN 978-80-261-0916-7